

ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

นางเทพี ไวประดับ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

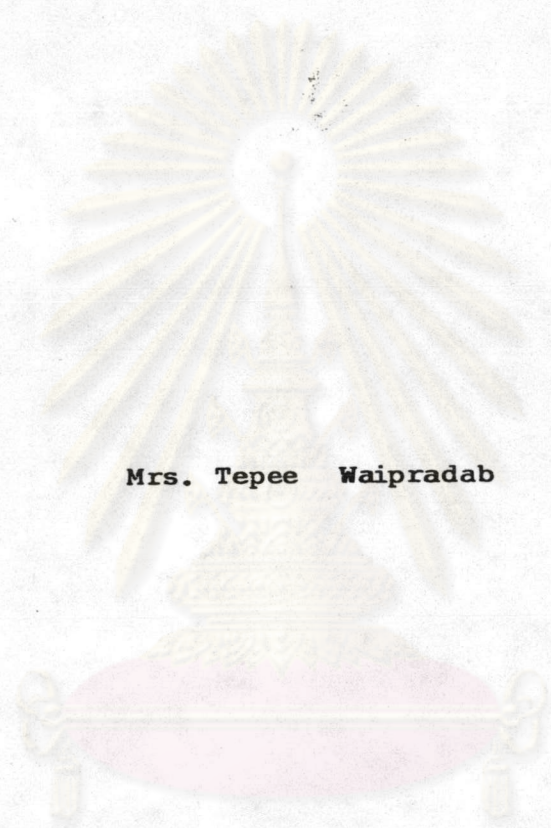
พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-872-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017536 117224469

COGNITIVE UNDERSTANDING OF TEACHING COMPETENCIES OF
THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF SING BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Mrs. Tepee Waipradab

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-872-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี

โดย นางเทพี ไวประดับ

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทีศนา แคมมณี)

เทพี ไวประดับ : ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี (COGNITIVE UNDERSTANDING OF TEACHING
COMPETENCIES OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION
OF THE OFFICE OF SING BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.ดร.บุญมี เฌรยอด, 220 หน้า. ISBN 974-578-872-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครู
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ประชากรได้แก่ ครูประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 1,329 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจ
ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความ
ร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ในการแจกและรวบรวมข้อมูลได้แบบสำรวจคืนมา
จำนวน 1,216 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91,57 การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วตีค่าเป็นระดับความรู้ความเข้าใจ

ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีมีความรู้ความ
เข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจแต่ละด้านพบว่า
ครูมีความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้ความเข้าใจ
ด้านการเตรียมการสอน และการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียน
การสอนและการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ความเข้าใจด้านการควบคุมชั้นและการจัด
บรรยากาศในชั้นเรียน และความรู้ความเข้าใจด้านการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้ความเข้าใจ
ด้านสมรรถภาพทางการสอนเฉพาะวิชา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความรู้
ความเข้าใจด้านการสอนกลุ่มทักษะและกลุ่มภาระงานและพื้นฐานอาชีพอยู่ในระดับมาก ความรู้ความเข้าใจ
ด้านการสอนภาษาไทยอยู่ในระดับมาก และความรู้ความเข้าใจด้านการสอนคณิตศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง
มีความรู้ความเข้าใจด้านการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย และกลุ่ม
ประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ) อยู่ในระดับปานกลาง

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

TEPEE WAIPRADAB : COGNITIVE UNDERSTANDING OF TEACHING COMPETENCIES OF THE ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE JURISDICTION OF THE OFFICE OF SING BURI PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. BOONMEE NENYOD, Ed.D., 220 PP. ISBN 974-578-872-4

The purpose of this research was to study the cognitive understanding of teaching competencies of the elementary school teachers under the jurisdiction of the Office of Sing Buri Primary Education. One thousand three hundred and twenty-nine copies of test were distributed to elementary school teachers under the jurisdiction of the Office of Sing Buri Provincial Primary Education and 1,217 copies or 91.57 percent were completed and returned. Data were analyzed by using percentage, arithmetic mean and standard deviation then rated into levels of cognitive understanding. The research results showed as follows:

The cognitive understanding of teaching competencies of elementary school teachers under the jurisdiction of the Office of Sing Buri Provincial Primary Education was rated at the moderate level. If consider each cognitive understanding seperately the data indicated that the cognitive understanding rated to general teaching principles was rated at the moderate level by which their understanding in teaching preparation and media application were at the high level, instructional technique and evaluation, class discipline and teaching were at the moderate level. With regards to teaching competencies in specific subjects data showed that their cognitive understanding were rated at the moderate level whereby tool subject area and work-oriented experience area and Thai language were rated at the high level, whereas mathematics, disirable character development, life experience area, and special subject experience area (English language) were rated at the moderate level.

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธิศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณาของท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี
ณเรยออด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ด้วยความเอาใจใส่
อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือวิจัย และให้ข้อคิดเห็น
อันเป็นคุณประโยชน์ ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี หัวหน้าการประถม
ศึกษาอำเภอ ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี และศึกษาพิเศษสำนักงานการ
ประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ตลอดจนผู้บริหารและครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดสิงห์บุรีทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและให้คำปรึกษาแนะนำ
อย่างดียิ่ง ขอขอบคุณ คุณรุ่งนภา ตระกูลพั้ว และ คุณณอมจิต ผิวสอาด ที่ให้ความช่วยเหลือ
ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ขอบคุณ คุณจักรี ไวประดับ และลูก ๆ ตลอดจน
พี่และน้องทุกคนที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจเสมอมา

เทพี ไวประดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
 บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
การนำเสนอผลการวิจัย	10
2. ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความหมายของสมรรถภาพครู	11
สมรรถภาพของครูโดยทั่วไป	13
สมรรถภาพด้านการสอน	21
สมรรถภาพด้านการสอนของครูประถมศึกษา	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถภาพของครู	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. วิธีดำเนินการวิจัย	43
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	43
ประชากร	43
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	48
4. การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ แบบสำรวจความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทาง การสอนของครูประถมศึกษา	53
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทาง การสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี	62
ก. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจด้าน สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามกลุ่มประสบการณ์	64

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

ข. ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจด้าน สมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ...	106
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	142
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	142
วิธีดำเนินการวิจัย	142
สรุปผลการวิจัย	144
การอภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	148
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	154
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	155
รายการอ้างอิง	156
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	162
ภาคผนวก ข หนังสือเชิญ, ขอบความร่วมมือต่าง ๆ	163
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	168
ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี	200

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก จ	ตารางแสดงค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจ ด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี ...	207
ประวัติผู้เขียน	220

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ.....	53
2	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูผู้สอน กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย)	64
3	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูผู้สอน กลุ่มทักษะ (คณิตศาสตร์)	70
4	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	76
5	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูผู้สอน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย	82
6	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูผู้สอน กลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ	88
7	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูผู้สอน กลุ่มประสบการณ์พิเศษ (ภาษาอังกฤษ)	94
8	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสิงห์บุรี จำแนกตาม กลุ่มประสบการณ์ที่สอน	100
9	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี	106
10	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอค่ายบางระจัน	112
11	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าช้าง	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอบางระจัน	124
13	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอพรหมบุรี	130
14	ความรู้ความเข้าใจด้านสมรรถภาพทางการสอนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภออินทร์บุรี	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย